

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čekovnega
zavoda štef. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo
Celje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. štef. 65.

Boj proti hegemoni- stičnemu režimu.

V Celju, 2. avgusta.

Na včerajšnji seji poslanskega kluba KDK je imel, kakor smo v sredo kratko poročali, politični referat drugi predsednik kluba g. Svetozar Pribičević. Treba bode, da podamo svojim bralcem tudi glavne točke iz tega referata (vsebinske resolucije smo priobčili v sredo med brzajavnimi poročili). G. Svetozar Pribičević je izvajal med drugim:

Unitaristična ureditev države je bila zlorabljena.

»Dne 10. novembra preteklega leta je bila ustanovljena KDK z nalogo, da izvojuje polno enakost in ravnopravnost v narodu, ki ga predstavljamo, za vse takozvane prečanske kraje in za hrvatski narod še posebej. Ko je bil storjen sklep 1. decembra l. 1918 in ko je bila sprejeta ustava 28. junija leta 1921, smo mislili, da bo na ta način potom unitaristične ureditve države omogočeno ustvariti velik narod, ki bo lahko dal pečat svoje kulture, svoje civilizacije in svoje individualnosti novi evropski državi. Seveda smo pri tem predpostavljali, da bo s tako unitaristično ureditvijo zajamčena polna enakost in ravnopravnost vseh onih delov, ki so vstopili v državno zajednico. Kmalu pa se je pokazalo, da to ni bilo tako, marveč da so bile določbe ustave zlorabljene od hegemonije potom nadvlade enega kraja nad drugim, ene pokrajine nad drugo in zlasti potom hegemonije bivše kraljevine Srbije nad vsemi ostalimi našimi kraji.

Hegemonistični režim

Kmečko-demokratska koalicija je bila torej ustanovljena, da s skupnimi močmi preprečimo nesrečo, ker smo se pri tem zavedali, da mora sistem nadvlade in hegemonije dovesti do katastrofe in državo do razpada. Hegemonistični režim v Beogradu je izkoristil borbo enih proti drugim in s tem utrjeval svoje pozicije, ki so bile najmočnejše tedaj, ko smo se v teh krajih med seboj klali in uničevali. (Vzkliki: Tako je!) Ko smo uvideli, da ta sistem ne vodi samo do uničevanja naših krajev, nego da se s tem ruši tudi ostala celokupna država, smo združili svoje moči v zgodovinsko tvorbo, ki smo jo dobili v KDK. Mi vsi smo bili sodelavci v tej borbi, ki se je vodila in pri kateri ste vsi divno in požrtvovalno sodelovali.

Burna seja Narodne skupščine.

Srbski zemljoradniki nastopijo skrajno ostro proti dr. Korošču.

Beograd, 3. avgusta. Današnja seja Narodne skupščine je bila zelo viharna, tako da jo je moral predsednik slednjič radi obstrukcije zemljoradnikov prekiniti. Zemljoradniki so se danes prvič udeležili skupščinske seje in podali pred prehodom na dnevni red izjavo, v kateri znova ostro obsojajo zločin z dne 20. junija in zadržanje režimskih strank, ki niso hotele dati prečanom prav nobenega zadoščenja. Zemljoradniki so izjavili, da se bodo z vsemi silami borili za ohranitev narodnega in državnega edinstva.

Nato je prišla v razpravo *obtožba KDK proti notranjemu ministru dr.*

Velesrbstvo.

Borili smo se z zakonitimi sredstvi na parlamentarnem terenu, da bi v objemu tega sistema izvojevali tako državno ureditev, ki bi nam jamčila enakost in ravnopravnost. V vodilnih krogih Beograda se je, bratje in prijatelji, utrdilo prepričanje in je zavladala ideologija, da je celokupna naša država samo nadaljevanje bivše kraljevine Srbije. Ves način vladanja je bil tako urejen in tako prikriven, kakor da so se vse te zgodovinske in državne individualnosti, vse te narodno-politične individualnosti, ki so se združile v državno zajednico Srbov, Hrvatov in Slovencev, zedinile s kraljevino Srbijo, kakor nekoč posamezni okraji z bivšo kneževino Srbijo. Taka ideologija nas je smatrala samo za srece, za osvojene in pokorjene teritorije.

Ta ideologija je uvedla v državo na ta način sistem vladanja, ki je narod spravil v obup, v nas pa učvrstil trdno voljo, da naj bo naša zajednica in naša sloga jamstvo za zmago velike misli enakosti in ravnopravnosti. Vi ste videli, da se sistem hegemonije ne boji nobenih sredstev, da bi svojo voljo in svojo oblast vsilil vsemu narodu. Najprej so poskušali s tem, da bi nas razdvajili in razdvojene premagali. Ko to ni uspelo, je bila organizirana nezasišana brezdušna in brezbožna gonja, ki je dovedla do znane katastrofe v Narodni skupščini. Ta sistem je, kakor vidite, hotel nad nami vladati zlepa ali grda. Treba se je zamisliti v to ideologijo. Ta družba ni mogla razumeti, kako se sme upirati osvobodna in pokorjena raja. Ko niso zalegli

Korošču radi krvoprelitja na beograjskih in zagrebskih ulicah ob priliki nettunskih demonstracij. Dr. Korošec je hotel na obtožbo odgovoriti z iste govorniške tribune, s katere je Puniša Račić dne 20. junija umoril Pavla Radića in dr. Basarička. To je izzvalo med zemljoradniki viharne proteste, tako da dr. Korošec ni mogel priti do besede. Ker se vihar ni polegel, je moral skupščinski predsednik *predčasno zaključiti sejo.*

Zagreb, 3. avgusta. Poslanski klub KDK je imel danes v saborni dvorani zopet sejo. Sklepi so bili tajni.

obljubljeni bakšiši, so pograbili za orožje. Kar se je nato zgodilo, je nam predstavnikom takozvanih prečanskih krajev in narodnim poslancem vsega hrvatskega naroda onemogočilo, da svojo pravično zakonito borbo nadaljujejo s parlamentarnimi sredstvi v tej okrvavljeni Narodni skupščini.

Kje, kam in kako dalje?

V zavesti celokupnega našega naroda v teh krajih, ki smatra, da je ves ta sistem uničen (dolgotrajno odobravanje), nastaja sedaj vprašanje, kje, kam in kako dalje. Vi vidite, da se v Beogradu od strani sedanje hegemonistične oligarhije poskuša podtakniti celi borbi, ki se vodi, značaj srbo-hrvatske borbe. Vi vidite, da se v Beogradu poskuša Srbstvo oddvojiti od Hrvatstva in eno postaviti proti drugemu. Ker tudi srbski narod v teh krajih globoko čuti, da mora ta sistem prenehati, ker hočemo rešiti državo, mečejo med narod gesla, s katerimi hočejo dokazati, da Hrvatsvo ogroža Srbstvo in da se je treba Srbstvu braniti pred Hrvatsvom. Mnenja sem, in to hočem posebno poudariti, da mora biti Srbstvo zlasti v teh naših krajih in v teh zgodovinski usodnih dnevih, ako hočemo rešiti državo, solidarno s Hrvatsvom. (Viharno odobravanje.)

Naše stališče o vladni krizi.

Tekom krize, ki je nastala po strašnih dogodkih v Narodni skupščini, kakršnih ne najdemo nikjer v preteklosti, so bile s strani g. Stepana Radića in z moje strani postavljene tako skromne zahteve, da se je ves svet moral čuditi tej skromnosti, ker nismo

ničesar drugega zahtevali nego razpust sedanje Narodne skupščine in sestavo nevtralne vlade, ki bo izvedla nove volitve ter pri tem nudila popolno jamstvo za volilno svobodo. Mi smo dejali: »Mi zahtevamo, naj se ves narod po tem strašnem dogodku svobodno izjavi o svoji bodočnosti. Mi zahtevamo, da pridejo v Narodno skupščino elementi, ki lahko o sebi rečejo, da predstavljajo pravo in nepotvorjeno razpoloženje naroda, ker samo s takimi elementi lahko KDK sodeluje. Te naše zahteve niso bile sprejete, marveč je bila obnovljena ista vlada z isto nalogo, da z nasiljem uduši našo pravično borbo in obdrži hegemonijo. Ako KDK izjavlja pred vsem civiliziranim svetom, da ne more iti v Narodno skupščino, iz katere je bila pregnana s krogami, da ne more priznati Narodne skupščine, v kateri se namesto argumentov duha uporabljajo argumenti revolverja, ji bo ves civilizirani in kulturni svet dal prav. In dal nam bo prav, ako bojkotiramo to Narodno skupščino in ako njenih sklepov za naš narod ne priznamo.

Zaključek.

Na to je poročal g. Pribičević o poteku vladne krize, pri čemur je pose-

Planetov
se neprestano suče okrog solca.
Ravnatoko mirno mine dan
ko se pere perilo, če gospodinja
izkoristi 7 prednosti, katere ima

Schichtovo
Terpentin-
Milo s svojimi
Prednostmi

Olga Maryškova:

ŽIVLJENJE ŽENE

Zapiski Helene Klierove.

16

»Da«, sem zašepetala in bila sem zadovoljna, da je mrak v sobi onemogočeval, da bi mi videl v obraz, da ni videl, kako zardevam pri spominu na svoje ponižanje.

»Tedad ste bili v toplicah in vaše oči so mi to izdale. Ali vaše srce? Kaj je delalo vaše srce pri tem? Molčalo je, ker svojega moža niste ljubili. Ali se motim?«

»Ne, to je resnica.«

»No, vidite. Pa sem prišel jaz in vaša duša, ki jo je zakon potlačil v kot, se je oglašila za besedo. Spoznala je v meni sorodnega duha in bilo ji je boljše, da ni sama. Za njo je prišla hvaležnost, velika hvaležnost za to, da sem vam pomagal, da bi našli svojo cesto in postali človek, svoboden in svoj stvar.«

»Kako me poznate!« se mi je izvilo iz ust. »Kako dobro me poznate!«

»Ker vas ljubim, ker potrpežljivo leto za letom prilagam spoznanje k spoznanju, odkritje k odkritju. Vaša duša je zame odprta knjiga, v kateri me je ljubezen naučila čitati. Ali pazite, kaj vam pravim: »Mene ima rada samo vaša duša, ali vaše telo, vaši čuti in vaše srce, to vaše vroče srce

žene, molčijo. Zato ste mirni v moji bližini, zato ste brez zadrege prišli k meni. Ne bojite se sami sebe, zato, ker me ne ljubite. A jaz vas ljubim preveč, kakor da bi sprejel vašo žrtev.«

Razvnela sem se, opisala sem mu, kako mi je težko poleg moža, nisem mu prikrija niti udarca, ki mi ga je radi njega dal in izrazila sem namen, oditi od moža in živeti sama s svojim otrokom.

»Ne odvracam vas od tega, cenim vašo težnjo po resnici, vašo odvratnost pred hinavščino, ali opozarjam vas naprej, da ničesar ne pridobite. Zdad imate svobodo, ki vam časno zadostuje, v kratkem boste materialno popolnoma nezavisni od svojega moža in imate vsaj malo mir, ki ga potrebujete za delo. Ali glavno — ljudje si na vas ne upajo. Čim boste sami — ločena gospa — se usujejo na vas kot sršeni in otrujejo vam z obrekovanji prav vsak vaš korak. Ste dosti silni? Bodele imeli dovolj sile v svoji samoti, ko pride k vam ljubezen? A ona pride — tega si bodite gotovi.«

Priznala sem končno, da ima prav, in vrnila sem se domov. Ali proč je moja zadovoljnost. Zavest, da Ober-

länder v ljubezni do mene trpi, mi ne da, da bi bila srečna. Razen tega me mučijo temni dvomi: kaj če se Oberländer moti? Če je on moja ljubezen, ki jo v stalno izgubo puščam mimo sebe? Če je on moja sreča, ki jo sama puščam iz roke?

Kdo mi pove resnico?

* * *

Sem zopet v Rašovicah. Nisem bila tu od Jendove smrti — štiri dolga leta! Še lani ne bi bila prenesla muke težkih spominov, o katerih sem vedela, da me tu čakajo. Ali letos sem silna, tudi strah sem premogla, praznoverski strah, da se tudi mojemu drugemu detetu tu kaj pripeti.

Ne bojim se že za Vladjo. Okrepil se je, čeprav njegovo prožno telo ostaja stalno tanko kot leskova šiba in drobno obličje ohranja svojo nežno bledost. Njegovega drobnega telesa že ne izčrpavajo več škodljive vročice in katar, ki ga je tako dolgo mučil, se je dodobra izgubil. Ni kakor je bil Jenda, ne išče drugih otrok, živali ga ne zanimajo in močnega solca sploh ne prenese. Posedava najrajši v senci hiše, s knjigo s slikami na kolenih in naproša me, da bi mu pri tem igrala na pianu. Gledam na njega včasih od klavirja skozi odprta vrata na vrt in preseneča me njegov neotroški izraz. Bodi se nasmiha blaženo in uprav nezemeljsko, ali pa se mračni, očka se polnijo s solzami in ozka prsečka težko

dihajo — po tem, kar pač igram. Včasih tudi prihaja k pianu in s tankimi prsti skuša izvabiti glasove, odmev tega, kar sem igrala. Ali čim zavzveni disonanca, skrivi obraz in nato dolgo izbira, preden se odloči pritisniti na drugo tipko. Dolgi zlati lasje se mu kodrajo okoli glave in jaz, ki mi je tako všeč deška, kratko ostržena glavička, nimam poguma, da bi mu jo ostrigla. Ne kliče me zvečer k svoji postelji, ne zahteva burno, kakor je delal Jenda, da bi ga ljubkovala, vidim pa, kako se javlja v njegovem pogledu, ki mi stalno sledi, neizmerna nežnost in ljubezen.

Očeta se boji in se ga izogiblje, kakor bi slutil, da ga nima rad. In res, moj mož, ki je bil navdušen za Jendo, se izraža posmehljivo o »voščeni devičici«, kakor ga je jel imenovati. Ne more se pomiriti z njegovo nežno pojavo in do naveličanja mu ponavlja: »Jenda, to je bil drug dečko!« Bojim se včasih, da bo Vladja zato sovražil spomin na umrlega brata, ali zalotila sem ga tu v Rašovicah, kjer moja mati v posebnem albumu shranjuje vse podobe Jendove, kako jih je poljubljala. Mislim, da se ne bi jezil, ako bi imel brata. — Moj zlati dečko, ta želja se ti nikdar ne izpolni, čeprav bi moje telo, ki je doseglo popolni razcvet, gotovo še rodilo plod. Je konec, k možu se nikdar ne vrnem. — A imam dva in trideset let.

bej povdarjal, da nevtalci niso hoteli doseči družega ko nestrankarsko vlado, ki bi naj le pripravljala volilno vlado in izmirala narod. Na to je pozval k sodelovanju vse prečanske stranke in je končal:

»Končno je treba naglasiti, da danes ne bomo mogli sklepati o vsem, kar bomo izvršili. Nadaljevali bomo svoje seje in bomo na teh sejah zavzeli stališče k vsem vprašanjem. Ne gre za to, da zavzamemo načelno stališče, marveč gre za to, da organiziramo našo borbo in da ustvarimo vse pogoje za našo končno in sigurno zmago. Predvsem vam pa moram polagati na srce, da se morate vzdržati vsake akcije, ki bi jo hegemonistične stranke lahko izrabile tako, da bi mogle našo borbo predstaviti kot nekakšno borbo med Srbi in Hrvati. Vi dobro veste, kako so se predstavniki sedanjih hegemonističnih strank približevali enim in drugim, kako so se tožili in spomladu ponujali KDK, da bi v gotovih situacijah služili isti politiki hegemonistov, kakor ji služi danes stranka dr. Korošca in poslanci muslimanske organizacije. KDK je odklonila vse take ponudbe. Tedaj so začeli z intrigami pri HSS in končno pri SDS. Od ustanovitve KDK pa do današnjega dne so vedno znova skušali razbiti naše vrste, da bi naš narod izgubil vero in nado, da je sploh mogoče doseči svobodo, enakost in ravnopravnost. Zato ne smemo več nasadati manevrom iz Beograda. Vsakdo se mora zavdati, da bo s svojimi političnimi zahtevami v naši državi uspel samo tedaj, ako ima za seboj podporo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Srbstvo in Slovenstvo pa mora tudi vedeti, da bosta večna sluga srbijanskih strank in v najboljšem primeru njihovi eksponenti proti Hrvatsvu, ako ne bosta s Hrvati za novo državno ureditev.

Na podlagi izkušenj moramo priti do prepričanja, da moramo najti tak sistem ureditve naše države, ki bo jamčil, da bodo Srbi, Hrvati in Slovenci ravnopravni činitelji ne samo po imenu in naslovu kralja in države, nego tudi stvarno. Ta sistem bomo formulirali, ko bo moj tovariš in prijatelj St. Radić mogel prisostvovati našim sejam, da končno izgradimo našo državo. Danes bomo izdelali le okvir, v katerega bomo spravili vse, kar je potrebno. Ureditev države mora biti takšna, da se izkoristijo vse izkušnje dosedanjih let.«

Skrb za obrtno in trgovsko šolstvo.

Veliki župan mariborske oblasti je z naredbo od 30. julija 1928 ustanovil »Sklad za obrtno in trgovsko šolstvo«. Ta sklad se bo sestavljal iz prispevkov državnih in avtonomnih oblasti in uradov, ki so proračunsko določeni za pospeševanje obrtne in trgovske izobrazbe, denarnih glob, ki so po specialnih zakonih in zakonitih naredbah namenjene za take vrste, in prostovoljnih prispevkov javnih in zasebnih činiteljev. Sklad upravlja pod predsedstvom velikega župana posebna upravna komisija, katera sestoji iz šefa oblastnega obrtnega oddelka, zastopnikov oblastnega odbora, trgovske in obrtne zbornice, Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru, Zveze trgovskih gremijev in zadrug v Ljubljani ter vodje urada za pospeševanje obrti obrti v Mariboru.

Premoženje sklada bo služilo za subvencioniranje obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šol in učnih tečajev, podpiranje obrtnega in trgovskega na-

raščaja pri nadaljevanju praktične ali znanstvene izobrazbe, izšolanje učnih moči za obrtne in trgovske nadaljevalne šole in učne tečaje ter podpiranje vsakovrstnih obrtnih in trgovskih prireditev, ki služijo zboljšanju strokovne in splošne izobrazbe obrtništva in trgovstva.

Slična naprava je že obstojala vsled naredbe bivše deželne vlade v Ljubljani od 15. septembra 1920 za celo Slovenijo, toda ta fond je že skozi več let skoro brez vsakega dohodka, ker je navezan le na prostovoljne prispevke, kateri pa so izostali.

Zanimiva je v novi naredbi določba, da se v sklad stekajo tudi denarne globe, katere so po zakonitih predpisih namenjene za pospeševanje obrtnega in trgovskega šolstva. Takih predpisov v Sloveniji doslej še sicer ni bilo, vendar pa se že več časa pripravlja sprememba obrtnega reda v tem smislu, da bi se denarne globe za obrtne prestopke smele porabljalati le za pospeševanje obrtnega in trgovskega šolstva, kakor je to predpisano že v obrtnem zakonu za Hrvatsko in Slavonijo.

Senzacionalna obdelžitev ministrskega predsednika dr. Korošca.

Poslanski klub KDK je nadaljeval včeraj v Zagrebu svoja posvetovanja dopoldne in popoldne. Na dnevnem redu je bil tudi razgovor o političnih razmerah v Sloveniji. Svetozar Pribežević je omenjal, da mu je nerazumljivo, zakaj se noče dr. Korošec in njegova stranka priključiti ostalim prečanom v boju za enakopravnost s Srbijanci, da si je to tako zelo v interesu slovenskega naroda in da si je to potrebo naglašal popreje tudi sam. Tu se je oglasil k besedi posl. Josip Predavec in je povedal, da mu je dr. Korošec rekel 1. 1924, da bi bila za Slovence edina rešitev, ako bi se priključili k Italiji. Ni namreč misliti na to, da bi Slovenci mogli onega pol milijona svojih rojakov, ki spadajo danes pod Italijo, spraviti v Jugoslavijo, pač pa da je mogoče misliti na to, da gredo Slovenci iz Jugoslavije pod Italijo in si skušajo tam s pomočjo Vatikana pridobiti kulturno avtonomijo. Posl. Predavec je izjavil, da je pripravljen prevzeti pred vsakim forumom odgovornost za to izjavo. (Na to je dr. Korošec še sinoči izjavil v Beogradu napram novinarjem, da je Predavecova izjava izmišljena denunciacija.) Tekom nadaljne seje je poročal o razmerah v Sloveniji dr. Kramer, ki je posebej povdarjal, da se naj v hrvaški javnosti ne zamenjuje klerikalne stranke s slovenskim narodom, katerega dobra tretjina stoji v vrstah KDK kljub vsemu terorju in pritisku. Prosil je tudi, naj bi Hrvati vsled grde politike slovenskih klerikalcev vseeno ne izvajali gospodarskega bojkota proti Slovincem, ker bi pri tem trpeli nedolžni ljudje. Dr. Kramer je končno vabil poslance KDK onkraj Sotle, naj se udeležujejo shodov v Sloveniji. Zanimivo je, da sta vstopila v klub KDK tudi oba zagrebška federalistična poslanca dr. Trumbić in dr. Pavelić, s čemur je klub pridobil dve izvrstni sili. Sklepi klubovih sej pa se ne objavljajo.

Zasedanje okrnjene Narodne skupščine.

O poteku prve seje Narodne skupščine smo poročali kratko že v sredo. Zanimivo je, da se tudi včerajšnje seje, v kateri je podala vlada svojo deklaracijo, niso udeležili niti srbski zemljoradniki, niti pašičevci. Tudi muslimanov je bilo le malo navzočih. Zemljoradniki se po časniških poročilih še niso odločili, ali naj tudi oni zapuste Narodno skupščino ali ne; pri radikalih in muslimanih pa je vzrok absence bolj zamera radi razdelitve ministrskih portfeljev ko kaka resna politična demonstracija. Vladna deklaracija ni bogve kako remek-delo; govori se o potrebi »objektivnosti, popolnega poštenja in največje ekspeditivnosti v državni upravi« (vendarle spoznavanje samega sebe), o potrebi zakonodajnega dela, nadalje da je Račićev zločin le čin posameznika in da bo vlada ostro nastopila proti onim, ki bi na podlagi tega žalostnega dogodka zavajali narod do upora proti ustavnim in zakonitim predpisom. Skupščina je včeraj sprejela že pripravljene zakon o sodnikih in sodiščih

„Imam časa“

pravi razumna Mica. „Ne stojim po cele dni pred prerilnikom in se ne mučim s težkim pranjem perila. Zame to delo opravlja RADION in

varuje perilo!“

in izvolila mesto umrlega Agatonovića za prvega podpredsednika zbornice demokrata Mihajla Kujundžića. Dva glasa je dobil tudi Dragiša Jovanović-Lune, ki ga želi dobiti sodišče radi preiskave, ali je sodeloval pri Račićevem zločinu ali ne. Politično najvaž-

nejše je sevo postopanje srbskih zemljoradnikov. Ako se ti odločijo na absenco, bi stali tudi pri nas kakor v sosedni Romuniji vsi kmečki poslanci izven parlamenta. Morda bi zemljoradniki s takim korakom v sedanjih političnih krizi odločili.

Domače vesti.

d Zdravstveno stanje g. Stjepana Radića se po včerajšnjih zagrebških poročilih naglo poboljšava.

d Dvojna mera. Na drugem mestu priobčujemo objavo Hmeljarskega društva v Žalcu, glasom katere je društveno vodstvo z vso energijo nastopilo proti odredbi železniškega ministrstva, da se ukine hmeljskim obiralcem polovična vožnja. Kako opravičen je ta korak društva in kako opravičena bode nevolja hmeljarjev nad postopanjem železniškega ministrstva, kaže med drugim to, da so imeli udeleženci takozv. »tabora« v Dobrišivasi — polovično vožnjo. Torej popolnoma politične, celo izzivalne prireditve kakor je bil ta klerikalni »tabor«, uživajo ugodnosti — naše hmeljarstvo pa ne! In dr. Korošec je še zadnjič v Dobrišivasi sam hvalil »delo« svoje stranke!

d O davčnem izenačenju. Znano je, da je Narodna skupščina letošnje spomlad izenačila in zdatno povečala zemljiški davek za celo državo. V zakonu o neposrednih davkih predpisuje čl. 19 strikten rok, v katerem mora predložiti finančni minister Narodni skupščini zakon o zemljiškem katastru. Ta rok poteče te dni — in v Srbiji se vsled tega letos niti ne bode začel nalagati kataster, ki bi moral itak biti gotov še le v 10 letih. Na ta način bode enkrat poteklo še 11 let, predno bodo imeli v Srbiji kataster in novo »izenačeno« odmero zemljiškega davka. Trajalo pa bo seveda še dalje, predno bode izdelan tam kataster. Komentar bode menda celo za naše Koroščeve pristaše nepotreben.

d Sprejem trgovskih vajencev in vajenk. Gremij trgovcev v Celju opozarja svoje člane, kateri nameravajo sprejeti nove vajence ali vajenke, da to store še tekom meseca avgusta. To je nujno potrebno, da lahko takoj po vstopu začnejo obiskovati trgovsko nadaljevalno šolo. Pozneje vstopivši se ne morejo več sprejeti v to šolo in izgubijo glede šole celo leto, s čemur se tudi vajeniška doba podaljša, ker gremij ne sme učnih spričeval potrjevati, ne da bi bil vajenec ali vajenka z uspehom dovršil navedeno šolo. Važno je to razmerje tudi za starše, kateri nameravajo svoje otroke določiti za trgovski stan. Takim staršem se priporoča, da v zgoraj navedenem roku poiščejo učna mesta za otroka, ki ima veselje in se želi izobraziti za trgovski stan. Zahteva se najmanj z uspehom dovršena šestrazredna ljudska šola ali dva razreda meščanske šole.

d Nesmiselno izzivanje. Celjski »atletiki« so ob prihodu na sportne prostore dosledno pozdravljali s »hip, hip, hura« mesto s predpisanim »zdravo«, gotovo zato, ker je to sokolski pozdrav. Sedaj je vendar tako daleč, da jih bode naučil manire Ljublj. nogometni podsavez.

d Društvo »Soča«, podružnica Celje, naznanja vsem članom, da ima svoj poslovni lokal pri rojaku Lojzetu Rustiji v Razlagovi ulici 6. Odborove seje in sestanki društva se bodo vršili vselej ob sredah zvečer v gostilni Filipčič.

d Karambol med motociklom in kolesarjem. V četrtek zvečer je zavozil motociklist št. 16-57 v kolesarja, ki je

Garnture
za dva posteljnika mizo Din 290, 420, 560, klot odje Din 185, 220, 280, kavne garnture Din 55, 74, 125, madras za stori Din

90, 110, 130, 150, obrisači frótr Din 30, 40, 53, otoman odeje Din 250, 450, 1000, preproge tekači Din 23, 37, 48, linoleum sobne preproge Din 225, 450, 540, platno za rjuhe Din 28, 33, 37, oviln za zimnice Din 37, 46, 60, feško na je h gijenično čisto Din 40, 60, 85, žima Din 35, 58, 70. Dobavijo se tudi gotove zimnice, parnice in zglavniki. Prevzame se ureditev hotelov in zavodov. Blago same v sklidni kakovosti iz najboljših avstrijskih tovarn. Oglejte si izložbo in ogromno zalogo veletrgovine

R. Sternecki, Celje.

privozil iz Aleksandrove ulice na Krevkov trg, ter mu zdrobil zadnje kolo. Kolesar je padel in se lahko poškodoval. Motociklist je po nesreči sedel na motor in se jadrno odpeljal, vendar so okoli stoječi gledalci zapazili njegovo številko in motociklista naznanili policiji.

d *Iz poštne službe.* Premeščeni ste poštni uradnici Vida Ušeničnik iz Št. Pavla pri Preboldu v Polzelo in Ana Hudales iz Ljubljane v Žalec.

d *Sestanek Narodne strokovne zveze v Celju.* Odbor NSZ v Celju sklicuje vse članstvo na sestanek za nedeljo 5. t. m. ob 10. dopoldne v klubovi sobi Celjskega doma. Seja bo važna in je obvezna za vse članstvo.

d *Celjska policijska kronika.* Dr. Alfredu Juhartu v Aškerčevi ulici je bilo iz podstrešja ukradenega nekaj perila v vrednosti 850 Din. — Skregali so se radi otrok Š. in gospa Sch. Vsled tega sta zakonska Š. napadla Sch. v njenem stanovanju. Š. je polila najprej Sch. z vodo, na tv pa jo je še s skledo udarila. — Prevozniku Unionske pivovarne je nekdo ukradel med potjo zaboj piva.

Najcenejša in najboljša je sodavica z orig. angl. sifonsko steklenico SPARKLET.

d *Napad na upnika.* Pred par dnevi je krojaški mojster g. Leon zaupal slaščičarnarju Medijeviču dve obleki v vrednosti 2200 Din. Ker je g. Leon zvedel še istega dne, da je Medijeviču sodniško zarubljeno vse njegovo premoženje, je šel takoj drugi dan k njemu in zahteval obleko nazaj. Medijevič se je izgovarjal, da ima obleke shranjene pri neki stranki v drugem nadstropju in je tako speljal gosp. Leona po stopnicah v nek temen prostor, ga podril tam na tla in ga nesmiljeno obdeloval z nogami in rokami. Z leseno cokljo mu je prizadjal rane na glavi, tako, da je g. Leon moral iskati pomoč pri zdravniku. K sreči je bil v pritličju zidar g. Roje, ki je na klicanje stekel po stopnicah in rešil g. Leona iz Turkovih rok. Po končani borbi je Medijevič romal v zapor.

d *Izlet v Štore* priredijo godbeniki »Celjskega godbenega društva« to nedeljo, dne 5. t. m. Odhod iz Celja ob pol 3. uri pop. z vlakom. Nato sestanek na vrtu restavracije Adrinek. — Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva! V slučaju neugodnega vremena se isti vrši pozneje.

d *Rodbinska tragedija.* V Polčah pri Braslovčah sta se v pondeljek zvečer skregala zakonska Simon in Marija Felicijan. Mož se je hudo razburil ter je v jezi zadal svoji ženi osem smrtnonevarnih ran, tako da dvomijo, če bo de ostala pri življenju. Felicijan je na to zbežal od hiše in se je v hmelskem nasadu g. Omladiča obesil. Vzrok prepira so bile premoženjske in družinske razmere. Felicijan je zapustil štiri male otroke.

d *Sokolsko društvo na Polzeli* priredi svoj letošnji telovadni nastop v nedeljo, dne 5. avgusta 1928 ob 4. uri popoldne na svojem letnem telovadišču pri kolodvoru. Po telovadbi se vrši velika ljudska veselica, pri kateri igra priznani tamburaški zbor. Vsa bližnja bratska društva se naprošajo, da se udeležijo tega nastopa.

d *Sokolska olimpijska vrsta* je odšla včeraj dopoldne iz Ljubljane preko Monakovogave in Kolna v Amsterdam. Vrsto vodi br. dr. Viktor Murnik, tekmovalci so pa Josip Primožič, Leon Štukelj, Tone Malej, Boris Gregorka, Edo Antonljevič, Ivan Porenta, Stane Derganc in Drago Ciotti, Vladimir Orel je rezerva. Kot sodniki so odšli v Amsterdam Nande Svetlič, Jože Smrtnik, Peter Šumi in Stane Vidmar. Prepričani smo, da nam bodo naši sokoli delali v Amsterdamu čast pred celim svetom!

d *Nočno lekarniško službo v Celju* ima od sobote, dne 4. t. m. do petka, dne 10. t. m. lekarna »Pri križu« na Cankarjevi cesti.

d *Gasilno društvo v Celju.* Tedensko službo ima od nedelje, dne 5. t. m. do

sobote, dne 11. t. m. III. vod pod poveljstvom g. E. Bandeka.

d *Pozor!* V soboto in nedeljo zvečer se vrši v »Hotelu Balkan« vrtni koncert priljubljenega Jazz Tria. Vedno sveže pivo ter zabave bo obilo. 712

d *Današnji številki* je za mestne naročnike priložena priloga trgovine s premogom Franjo Jošt v Celju, na kar opozarjamo čitatelje.

d *Okrajna cesta Celje—Teharje* je v pasu med Žimnjakovim marofom in daljnovodom za živahen promet vsekakor preozka. Kadar se tam križajo vozovi ali celo avtomobili, so pešci vedno v smrtni nevarnosti; na oni strani strmi hrib, na drugi skoro navpična 4 m brežina s cestno ograjo, pa si v škripcih, da ne veš ne kod ne kam. Ta kalamiteta pa se še poveča, ko navozijo kupe cestnega kamenja, takrat se cesta zoži na 4 m in kmetice se kar križajo, če jih na teh mestih zalotijo vozovi. Pri damašnjem velikem prometu, pomislite samo na šolarje, ki gredo v mesto — je brezbriznost v tem oziru naravnost neodpustna. Ako okrajni zastop že res nima sredstev za razširjenje — pa naj vsaka v hrib bankete za odložitev šodra, bo vsaj nekaj pomagalo. Govori se, da bo prevzel to cesto oblastni odbor, takrat pa bo dolžnost oblastnih poslancev, da ukrenejo kar je treba. Še eno nam je na srcu. Pešpot za cesto je napravljena le tako daleč, kot sega celjska okolica, Teharčani pa je niso več vredni, oni so navajeni gaziti blato!

d *Cerkev v Sloveniji in politika.* Po mnogih cerkvah v Sloveniji so naznanili gg. župniki sestavo vlade g. dr. Korošca s plakati ali z nabitjem prve strani »Slovenca«. Da se klerikalna stranka veseli tega dogodka, je razumljivo. Toda v Sloveniji je skoraj 40% katolikov, ki niso pristaši stranke g. dr. Korošca in ki smatrajo sestavo te vlade v sedanjem momentu (t. j. po umorih v Narodni skupščini) za politično nespamet in direktno izzivanje dobre tretjine državljanov SHS. Kako gledajo potem ti Slovenci taka naznanila na — cerkvenih vratih? Ali so pri nas cerkve last — klerikalne stranke in župniki uradni agitatorji te stranke? Ako je tako, potem morajo nositi tudi vse posledice in nimajo pravice do pritožbe, ako jim kdo stopi na prste.

d *Zelo razveseljiv pojav v Sokolstvu.* V Varaždinu delajo intenzivno na tem, da bi se združila tamošnji »jugoslovanski« in »hrvatski« Sokol. Ta lep vzgled bi utegnil najti posnemanje tudi drugod, kar bi ugled in uspešnost dela v našem Sokolstvu le povzdignilo.

d *Podjetni sportniki.* V nedeljo se odpeljejo trije člani I. slov. sportn. kluba v Mariboru s čolnički iz Maribora po Dravi in Donavi v Beograd. Zračna črta znaša 400 km, dejanska pot pa 600 km. Ti podjetni Mariborčani so gg. Petrovič, Vežjak in Ledvinka.

d *Tožba za Belje.* Pred mednarodnim sodiščem v Hagu leži sedaj tožba bivšega nadvojvode Friderika za odškodnino 84 milijonov zlatih kron za znano državno posestvo Belje, ki je bilo pred vojno njegova last, Friderik utemeljuje svojo tožbo s tem, da so se glasom trianonskega mirovnega ugovora smela vzeti samo ona posestva, ki so bila kronska, ne pa tudi posestva posameznih članov dinastije.

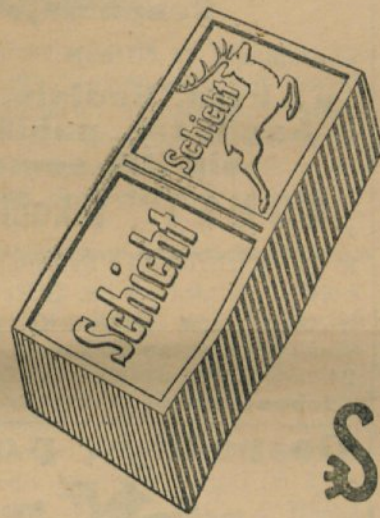
d *Na sadni razstavi* ob letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 10. septembra bo izbrano namizno sadje tudi napredaj v zabojih po 20 do 50 kg. Naši sadjarji pa bodo videli, kako je treba namizno sadje odbirati in v zabojih pošiljati, da se zadovolji odjemalec. Zastopane bodo vse boljše vrste domačega sadja, opozarjamo zlasti na izvrstno dofenjsko voščenko in štajersko mošančola.

d *Dva otroka zgorela.* V Ritoznoj pri Slov. Bistrici je zgorela te dni viničarija posestnika Majana iz Šmartnega na Pohorju, viničarja in njegove žene ni bilo doma; v zaklenjeni hiši sta zgorela oba otroka, triletna hčerka Marija in štiriinpolletni Ivan. Sumi se, da je bil požar podtaknjen.

d *Po osmih dneh zakona* je skušala Elizabeta Maček v Ninčičevem svojega moža zastrepiti. Mož je pa slučajno arzenik v kavi opazil in je dal ženo zapreti. Mačkova je storila to v sporazumu s svojim bivšim ljubimcem.

Lepa Hrvatica

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

d *Podjetni zagrebški nogometniki.* Zagrebški nogometni klub »Gradjanski« namerava napraviti v l. 1929 turnejo v Južno Ameriko. Najpreje bi nastopil v Lisabonu, potem na Kanarskih otokih in dalje v Braziliji, Uruguayu in v Argentini. Ta ideja je dobra, naj se čuje o nas tudi v Južni Ameriki!

d *Najdaljši železnični predor na Balkanu,* ki ga je zgradila naša država skozi Ivan-planino (proga Sarajevo—Mostar) in ki je dolg 3.125 m, je že vtoliko gotov, da bode vozil v nedeljo skozi njega prvi vlak s xpotniki. Predor pomenja veliko olajšanje prometa med Sarajevom in morjem.

d *Gospodarsko-obrtna razstava v Daruvaru.* V Daruvaru se vrši velika okrožna gospodarsko-obrtna razstava od 8. do 12. septembra t. l. Informacije daje *Gospodarsko društvo kot zadruga v Daruvaru.*

d *Duh vremena* doveo je sa sobom, da se za pranje danes ne treba upotrebljavati ništa drugo nego Radion. Tehničke Visoke Škole istraživale u Radion i ustanovile, da je potpuno neškodljiv za rublje i da je dovoljno rublje pol sata u rastopini Radiona kuhati, pa je potpuno čisto.

Kino.

Mestni kino Celje. Petek 3., sobota 4. in nedelja 5. avgusta: »Cesar Jožef II. in čevljarjeva hči«. Krasna ljubavna drama v 6 dejanjih. V glavnih ulogah elita berlinskih umetnikov Harry Liedtke, Xenia Desni, Livio Pavanelli, Herman Picha in Hans Brausewetter. Ta izredno lepi film daleko prekaša velefilm »Gozdarjeva hči« (»Förster-

christl«), ki se je lani z ogromnim uspehom predvajal v Mestnem kinu. V petek orkester!

Hmelj.

HMELJARJEM!

G. ing. Cibor Blattny, voditelj fitopatološkega zavoda v Pragi, priporoča kot najboljšo sredstvo zoper rdečega pajka škropljenje z 2—4% žvepleno-apnovno brozgo, ki jo ima v zalogi g. Anton Jurca v Ptuj.

Izredna glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo se bo vršila v nedeljo, dne 12. avgusta t. l. ob pol devetih predpoldne v Robleki dvorani v Žalcu. Povodom zborovanja se bode tudi določila mezda za hmelske obiralce. Skupščine se smejo udeležiti le društveniki in vabljeni gostje. Vabila se bodo razpošiljala pravočasno.

Zoper ukinitve polovične voznine za hmelske obiralce je društveno vodstvo energično nastopilo, ko se vendar dandanes podeljuje ta ugodnost vsem društvom, čeprav potujejo v svrhu razveseljevanja.

d *Ljudje, ki trpe na težkem telesnem odvajanju* in jih pri tem mučijo obolenosti debelega črevesa ter preobilica krvi v spodnjem delu telesa, pritisk krvi na možgane, glavobol in utripanje srca, naj popijejo jutraj in zvečer po četrt kozarca prirodne grenčice »Franz-Josef«. Vodilni zdravniki kirurški zavodov izjavljajo, da se voda »Franz-Josef« uporablja z najboljšim uspehom pred operacijami trebuha in za njimi.

Prvi pogoj lepote
je čista, nežna in gladka poiti, ki se dosega z uporabo
VESNA CREME
Lekarna PRAUNSPERGER, Zagreb,
Starčičev trg 18.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica Din 50,000.000	Centrala: Ljubljana, Dunajska c. PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Mari- bor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Prevalje, Ptuj, — Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. —	Brzojavni naslov: Banka Ljubljana Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504
--	---	--

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Izjava.

Besede, katere sem izgovoril na-
 pram g. Alojziju Stegerju, trgovcu
 v Gerncih pri Ptujju in drugim
 osebam o gospej Josipini Rom iz
 Celja, izjavljam, da so resnične.

Celje, dne 3. avgusta 1928.

ANAKLET LUKMAN.

Izjava.

Izjavljam, da nisem plačnik za dol-
 gove, ki bi jih napravila moja žena
 ROZA TURNŠEK, poprej Karničnik.

Celje, 1. avg. 1928.

Alojz Turnšek, krojaški mojster
 Spodnja Hudinja 52.

Učenka

vešča slovenskega in nemškega jezika, se
 takoj sprejme za modno in konfekcijsko
 trgovino. Prednost imajo one, ki znajo že
 nekaj šivati. Vpraša se pri tvrdki ROŽIČ,
 Celje, Kralja Petra c. 31.

Železni

štedilnik

nov, znamke „Lutz“

se poceni proda. Natančne poizvedbe
 da vodstvo Javnega skladišča in
 prevozne družbe v Celju.

Selitve

v mestu in na deželo, strokovno in
 najceneje potom **spedicije**

Maks Koschier,
 Celje, Prešernova ul. 3.

Učenec

iz dobre hiše in samo z dobrimi sprī-
 čevali se takoj sprejme v veletrgovini
 R. STERMECKI, CELJE.

Letne obleke

in komplete, puloverje, veste, lemberčke
 po najnovejših vzorcih in konkurenčnih
 cenah nudi na drobno in debelo
 tovarna pletenin **MICA KRIŽANIČ, Celje,**

12 Polule 4. 35
 Prevzema tudi podpietanje nogavic.

Oglašujte!

Alojz Turnšek,

krojaški mojster,
 Celje, Spodnja Hudinja 52

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih
 moških oblek po nizki ceni.

Čisti in popravlja tudi staro obleko.

Proda se hiša

v Gaberju pri Celju s prostornim stano-
 vanjem (electr. luč in vodovod v hiši) z
 vel. vrtom, ali se odda v najem s 1. febr.
 1929. Pripravna je za kako obrt, ker je v
 centru štiri tovarni in zraven vel. stano-
 vanjskih hiš. Poizve se pri Jarh Josipu
 v Gaberju 129. 10s

Gospodinje!

uporabljajte za čiščenje:

**pa keta, linoleja, ples-
 kanih tal, pohištva,
 šip itd. samo**

„KOMET“, tekoči vosek

ki je najizdatnejša, najcenejša in naj-
 boljša politura za tla. Čiščenje z njim
 je brez truda. Zahtevajte ga v trgo-
 vinah ali direktno pri Drag. VIDARIČ,
 24 Celje, Javno skladišče. 16

Izposodite si električni aparat!

Gospodinje, pozor!

Prispeli so kozarci
 za vkuhanje sa-
 dja, zelenjave, mesa
 itd. Že ime svetov-
 noznane znamke
 „REX“
 jamči za največjo
 solidnost, trpežnost
 in vztrajnost. Ogle-
 d in predvajanje brez-
 obvezno v vele-
 trgovini stekla
 in porcelana

M. Rauch, Celje, Prešernova ul. 4
 Zunanja naročila se izvršujejo najkulantneje.

P. n. občinstvu
 na znanje!

Specijalno izdelovanje
 vseh vrst finega mehkega
 in škroblienega moškega
 perila po meri in dunajskem
 kroju priporoča c. občinstvu
 konfekcija
 moškega perila

R. L. Pajk

Celje, Zavodna št. 37
 (bivša Jungerjeva hiša) 52-49

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi
 plošče «His Master's Voice» in «Columbia»
 katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo
 proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarne in veletrgovina s papirjem,
 pisalnimi in risalnimi predmeti.

Starčka

ki bi imel nekaj denarja, bi do smrti
 vzela v celo oskrbo. Naslov v upravi.

Spretna prodajalka
 (poslovodkinja)

s kavcijo, se išče za Celje takoj. Po-
 nudbe pod „Poslovodkinja“ na upravo.

iz vseh rudnikov in
 najboljših vrste
 dobavlja in do-
 stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

M. Joštov paromlin
Medlog — Celje

Prodajalna Gosposka ul. 27
 Na debelo! Na drobno!

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

Cankarjeva ul. št. 11

priporoča svoja izvrstna namizna ter odbrana
sortimentna VINA vseh vrst v sodih in steklenicah
 po zmernih cenah. Vzorci na razpolago!

Drva

mehka in trda, proda v vsaki količini in po najnižjih cenah
Prva jugoslovanska lesna industrija v Celju.

P. N. OBČINSTVO, POZOR!

TOPLO VODO za umivanje, kopanje, pomivanje, pranje, segre-
 vanje sob itd., segreva enostavno hitro in poceni

PATENT JEKLENA REŠETKA

vsebuje veliko kurilno plošev, ki se montira namesto navadne rešetke v
 vsak normalen štedilnik. Ne ovira pri kurjavi, ne pri kuhanju ter segreva
 vodo takoj že pri najmanjšem ognju ter je topla voda takoj na razpolago,
 nadkrijuje vse dosedanje zastarele toplovodne naprave. Štedljiv pri premogu in
 času, ker odpade vsak postransko kurjenje za segrevanje vode v kopalni peči,
 kotlu itd. Naprava je neobhodno potrebna za kopališča, zdravilišča, bolnice,
 hotele ter stanovanjske hiše. Vse dosedanje naprave delujejo izborna, kar je
 razvidno iz mnogo pohvalnih in priporočilnih pisem, ki so na razpolago. Poslu-
 žite se enakih naprav, ki jih dobavi in montira solidno strokovnjaško in poceni

tvrdka BELAK & INKRET

INSTALACIJSKO PODJETJE ZA ELEKTRIKO, VODOVOD IN
 CENTRALNE KURJAVE **CELJE** PREŠERNOVA ULICA 3

POJASNILA IN PRORAČUNI BREZPLAČNO

Največja zaloga in samoprodaja za našo najpripravnější

PUCH koles

12 mesecev garancija. Cena od 1600 Din naprej. zavoro. Največja zaloga delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

A. NEGER, Celje, Gosposka ulica 32.

Cene znatno znižane!

in koles znamke „WAFFENRAD“

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno stopalno
 delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila
 tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Največja reparacijska delavnica.

Vsi stroji so za
 vezenje pripravi.
 POUK v vezanju
 ZASTONI.

